

Pædagogisk læreplan for Børnehaven Bakketoppen

Børnehaven **Bakketoppen**

Kort om os

Børnehaven Bakketoppen består af tre afdelinger, som arbejder tæt sammen om fælles pædagogisk retning, læreplan og tværgående planlægning. De tre afdelinger er fordelt på to matrikler: Fantasia og Pyramiden.

Vores afdelinger

- Fantasia rummer både en almengruppe og en specialgruppe efter §83.
 - Almengruppen har to stuer: Hindbærnsnitten og Kannelsneglen.
 - Specialgruppen, Kringlerne.
- Pyramiden rummer vores anden almengruppe, som består af stuerne Guldklumperne og Krudtuglerne.

Begge almengrupper er normeret til 40 børn, og specialgruppen rummer 6 pladser.

Vores medarbejdere:

- Fantasia's almengruppe har fem fastansatte pædagoger og én pædagogisk assistent. Den fælles koordinator er én af de fem pædagoger. Vi har en pædagogisk assistent elev i praktik. Praktikken er fordelt over flere perioder, men det er samlet set 6 måneders praktik i løbet af året. To gange årligt har vi ligeledes en 7 ugers pædagogstuderende.
- Specialgruppen har fire pædagoger, hvoraf én har en koordinatorfunktion. Derudover er der en lønnet studerende tilknyttet.
- Pyramiden har fire fastansatte pædagoger og to pædagogmedhjælpere. To gange årligt har vi en 7 ugers pædagogstuderende.

Der er tilknyttet en pædagogisk koordinator på tværs af de to almengrupper.

Koordinatoren er blandt de fem fastansatte pædagoger i Fantasia.

Koordinatorerne arbejder som en del af praksis i begge afdelinger og varetager bl.a. vagtplan, ferieanmodninger, mødeplanlægning og andre driftsopgaver.

Vores fælles retning – med plads til forskelle

Alle tre afdelinger har samme leder, og vi arbejder ud fra en fælles pædagogisk retning, et fælles fagligt grundlag og en fælles læreplan.

Samtidig anerkender vi, at børnegrupperne er forskellige, og at afdelingerne har forskellige rammer og behov. Derfor tilpasser vi den pædagogiske praksis og implementeringen af pædagogiske processer, så de giver bedst mening for netop de børn, der går i de enkelte afdelinger og stuer.

Det betyder, at vi er én samlet børnehave med fælles mål – men med fagligt begrundede variationer i praksis.

Vores pædagogiske retning – NEST

Vi arbejder efter NEST-tænkningen, som giver os en fælles ramme for at skabe trygge, overskuelige og inkluderende læringsmiljøer, hvor alle børn kan deltage og trives. NEST hjælper os med at have et særligt fokus på struktur, tydelighed, ro og forudsigelighed, så børnene oplever en hverdag, der er tilgængelig og meningsfuld.

Tilgangen bygger på forståelsen af, at hvad ét barn profiterer af, gavner alle børn, og at et godt læringsmiljø skabes gennem fællesskabende pædagogik, tydelig voksenpraksis og understøttelse af sociale, kommunikative og selvregulerende kompetencer.

NEST fungerer som et fælles sprog og en fælles retning på tværs af vores afdelinger, samtidig med at vi tilpasser praksis til de enkelte børnegrupper og individuelle behov.

Prøvehandlinger i vores arbejde med NEST

Som en del af NEST arbejder vi med prøvehandlinger som et enkelt og lettilgængeligt redskab til at udvikle vores pædagogiske praksis. En prøvehandling er en lille, overskuelig afprøvning af en idé eller justering i hverdagen, som vi vurderer, kan styrke børnenes trivsel, deltagelse eller overblik.

Prøvehandlinger gør det muligt at afprøve noget hurtigt, evaluere effekten og beslutte, om det skal justeres, udgå eller implementeres i større skala. Vi bruger dem især, når vi vil skabe mere tydelige rammer, ro, struktur eller nye måder at understøtte børnene i fællesskabet.

Arbejdet med prøvehandlinger følger NEST-principperne om, at udvikling sker bedst, når vi arbejder konkret, systematisk og sammen.

På den måde bliver prøvehandlinger et fælles, undersøgende redskab, der gør det lettere at udvikle praksis i små skridt – og altid med børnene i fokus.

ICDP i vores pædagogiske praksis

Vi arbejder med ICDP (International Child Development Programme) som en relations- og ressourceorienteret tilgang til samspillet mellem børn og voksne. ICDP tager afsæt i, at børn udvikler sig bedst gennem anerkendende, nærværende og følelsesmæssigt støttende relationer. Derfor har vi fokus på at møde barnet med interesse, forståelse og respekt for dets perspektiv.

Gennem ICDP arbejder vi bevidst med at styrke barnets følelsesmæssige, sociale og læringsmæssige udvikling ved at skabe positive samspil, hvor barnet oplever sig set, hørt og betydningsfuldt i fællesskabet. Tilgangen hjælper os med løbende at reflektere over vores egen praksis og sikre, at vores kommunikation og handlinger understøtter barnets trivsel, deltagelse og udvikling.

ICDP understøtter dermed vores arbejde med inkluderende fællesskaber og bidrager til en fælles pædagogisk forståelse på tværs af hele dagtilbuddet.

Marte Meo i vores pædagogiske praksis

Vi bruger også Marte Meo principperne som redskab til at styrke vores forståelse af børns initiativer og det daglige samspil. Marte Meo betyder "*ved egen kraft*" og bygger på principper for udviklingsstøttende kommunikation, hvor vi tager udgangspunkt i det, der allerede fungerer for barnet og i relationen. Metoden hjælper os med at gøre den positive og støttende voksenpraksis mere tydelig, så vi kan arbejde målrettet med nærvær, timing, opmærksomhed og guidning på en konkret og løsningsorienteret måde.

Særligt i specialgruppen kan vi arbejde med korte videooptagelser af almindelige hverdagssituationer, hvor vi kan blive opmærksomme på barnets ressourcer og på de voksne handlinger, der bedst understøtter barnets udvikling.

Marte Meo understøtter dermed både vores arbejde med relationer, struktur og fællesskaber i dagtilbuddet.

Pædagogisk Grundlag

Dette pædagogiske grundlag danner rammen for arbejdet i vores tre afdelinger: almengrupperne i Fantasia og Pyramiden, samt specialgruppen i Fantasia.

- **Børnesyn:**

I vores børnesyn ser vi barnet som et unikt individ med medfødt nysgerrighed, lyst til læring og værdi i sig selv. Barnet er en aktiv deltager i eget liv og medskaber af fællesskabet. Det udvikler sig i trygge relationer og meningsfulde fællesskaber, hvor det oplever sig set, hørt og forstået.

Vi møder barnet med forståelse for dets forudsætninger og tager ansvar for at skabe tydelige, omsorgsfulde rammer, hvor barnets perspektiv og udtryksformer tillægges betydning. Vi anerkender og arbejder ud fra barnets styrker, interesser og potentialer som udgangspunkt for trivsel og udvikling.

- **Leg:**

Legen er central og har værdi i sig selv, samtidig med at den er grundlæggende for børns udvikling og trivsel. I legen udforsker børn verden, sig selv og hinanden på måder, der passer til deres forudsætninger.

Vi skaber trygge og tilgængelige legemiljøer og understøtter legen med nærvær og struktur, så alle børn kan deltage i meningsfulde legefællesskaber. Legen kan være både børneinitieret og voksenunderstøttet og rummer fantasi, fordybelse og mange forskellige udtryksformer.

- **Dannelse og børneperspektiv:**

Pædagogikken tager udgangspunkt i barnets perspektiv, og arbejdet med dannelse skal gøre barnet i stand til at indgå i forpligtende fællesskaber. Barnets perspektiv forstås gennem aktiv lytning og tolkning af dets udtryk, og pædagogikken tilpasses barnets forudsætninger og behov.

Dannelse sker i samspil med fællesskabet og understøttes af voksne, der arbejder med tydelighed, respekt og omsorg. Vi skaber rammer, hvor barnet kan øve medbestemmelse og opleve sig som en betydningsfuld deltager, der både kan bidrage og få støtte. Målet er at skabe forudsætninger for, at barnets kan indgå i forpligtende fællesskaber både nu og på sigt.

- **Pædagogisk læringsmiljø:**

Læring foregår hele dagen, ikke kun i planlagte aktiviteter, men også i rutiner og i den frie leg. Det pædagogiske læringsmiljø skabes gennem tryghed, struktur og nærvær, så alle børn kan deltage og udvikle sig.

Vi tilrettelægger fleksible og tilgængelige miljøer, hvor de voksne er opmærksomme medskabere af læring gennem støtte, guidning og lydhørhed over for barnets initiativer. Læring opstår i relationer og fællesskaber, og vi bruger både spontane og planlagte situationer som naturlige rammer for udvikling.

- **Børnefællesskaber:**

Dagtilbuddet skal sikre, at alle børn inkluderes og oplever sig som en del af et trygt og udviklende fællesskab. Børnefællesskaber skabes gennem tydelige rammer og nærværende voksne, der giver plads til forskellighed og støtter børn i sociale samspil.

Alle børn bidrager med deres styrker og interesser, og vi arbejder målrettet på at forebygge eksklusion og skabe meningsfulde deltagelsesmuligheder. Fællesskabet tilpasses børnenes behov, så både små og store grupper opleves som trygge og tilgængelige.

- **Børn i udsatte positioner:**

Vi har et særligt fokus på børn i udsatte positioner og arbejder aktivt for at skabe trygge, tilgængelige og forudsigelige læringsmiljøer, hvor de kan trives og deltage på lige fod med andre.

Vi tilpasser pædagogikken efter barnets individuelle behov, styrker og forudsætninger og samarbejder tæt med forældre og relevante fagpersoner for at sikre en helhedsorienteret indsats.

Målet er, at alle børn — uanset livsvilkår — oplever sig som betydningsfulde deltagere i fællesskabet og får de bedste betingelser for udvikling.

- **Forældresamarbejde:**

Et tæt og positivt samarbejde med forældrene er afgørende for at understøtte det enkelte barns trivsel og udvikling. Vi møder forældrene med respekt og åbenhed og anerkender deres viden som central for arbejdet med barnet.

Samarbejdet bygger på tydelig kommunikation, tillid og et fælles fokus på barnets behov. Vi skaber trygge, tilgængelige rammer for dialog og inddrager forældrene i det pædagogiske arbejde, når det giver mening for barnet og fællesskabet.

Derudover samarbejder vi tæt med forældrerådet om bl.a. planlægning af aktiviteter, arrangementer og afholdelse af valg til det kommende forældreråd, så forældreinddragelsen styrkes både i hverdagen og på organisatorisk niveau.

- **Overgange:** Vi prioriterer et tæt og forpligtende samarbejde med de dagplejere og vuggestuer, som børnene kommer fra, med henblik på at skabe trygge og sammenhængende overgange i barnets liv. I den forbindelse inddrager vi forældrene og er i dialog om, hvorvidt der er særlige forhold i overleveringen, som vi skal være opmærksomme på. Forud for opstart i børnehaven er det dagpleje eller vuggestue, der kontakter os, hvis der er behov for en overlevering.

Derudover har vi et velfungerende samarbejde med skolerne i lokalområdet. Vi bidrager med udvidede overleveringer på de børn, der har behov for særlig støtte i forbindelse med skolestart, ligesom vi deltager i dialog med skolerne om generelle forhold, herunder klassedannelse forud for skolestart. Henvendelse og initiativ til denne del af samarbejdet sker fra skolernes side.

- **Evalueringskultur:**

Pædagogisk praksis skal løbende evalueres for at sikre, at læringsmiljøet opfylder de pædagogiske mål. Evaluering er en kontinuerlig og fælles proces, hvor vi undersøger, hvad der virker, for hvem og hvorfor.

Vi bruger observationer, faglige drøftelser og dokumentation som grundlag for refleksion og justering af praksis.

Evalueringen har fokus på børnenes trivsel, deltagelse og udvikling, og vi omsætter resultaterne til konkrete handlinger i hverdagen. Evaluering sker i et åbent, professionelt samarbejde og deles med forældre og forældreråd, når det styrker fællesskabet og kvaliteten.

Kvalitetsmarkører

Kvalitet i dagtilbud er kendetegnet ved, at de professionelle:

- er ansvarlige for positiv kontakt og gode interaktioner børn imellem og mellem børn og det pædagogiske personale.
- understøtter rammerne for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse og har fokus på, at dette sker i børnefællesskaber.
- arbejder målrettet med det pædagogiske læringsmiljø igennem en fælles pædagogisk tilgang og systematik i rutinesituationer, leg og aktiviteter.
- er velorganiserede, og sikrer en tryk og genkendelig rytme eller struktur for dagen.
- er bevidste om vigtigheden af forældresamarbejdet og forældreinddragelse ift. barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.
- har blik for børneinddragelse og arbejder aktivt med barnets stemme i leg, rutinesituationer og pædagogisk planlagte aktiviteter.
- er optaget af læringsmiljøer, ude som inde, der er målrettet den aktuelle børnegruppe.
- arbejder systematisk med forebyggelse, tidlig indsat, sproglig udvikling og overgange.
- har et særligt blik for, hvordan der etableres læringsmiljøer og børnefællesskaber, hvor der er deltagelsesmuligheder for alle børn.

Kvalitet i dagtilbud kommer blandt andet til udtryk ved følgende tegn:

- at børnene har gode relationer til det pædagogiske personale og de andre børn
- at børnene ved, hvad de skal igennem hele dagen
- at børnene har en positiv omgangstone til og om hinanden
- at børnenes evne til at lege udvikler sig
- at børnene deltager i aktiviteterne i dagligdagen
- at børnene har lyst til at prøve nye ting
- at børnene udviser empati og forståelse for hinanden
- at børnene naturligt søger det pædagogiske personale for hjælp, trøst og anerkendelse

Læreplan

Kort om vores arbejde med læreplanstemaer:

Alsidig personlig udvikling

Vi skaber en hverdag, hvor børn trygt kan være nysgerrige, udtrykke følelser og tage initiativer. Med fokus på børns trivsel, mod og selvværd, guider vi dem i at finde deres egne stemmer og ståsteder.

Social udvikling

Vi styrker børns deltagelse i fællesskaber og deres evne til at danne relationer, samarbejde og løse konflikter. Vi ser mangfoldighed og forskellighed som styrker og arbejder med inkluderende fællesskaber.

Kommunikation og sprog

Vores pædagogiske tilgang har i alle hverdagens rutiner og aktiviteter fokus på udfoldelse og nysgerrighed på sprog. Vi understøtter både det talte sprog, kropssprog og børns udtryksformer.

Krop, sanser og bevægelse

Vi prioriterer fysisk aktivitet, kropslig udfoldelse og sanselig erfaringsdannelse både ude og inde. Børn skal mærke deres krop og styrke deres motorik og kropsbevidsthed.

Natur, udeliv og science

Udelivet er en fast del af vores pædagogiske praksis. Vi bringer børn i kontakt med naturen, undersøger små og store fænomener og stimulerer børns undren og eksperimenterende tilgang, samtidig med at vi forsøger at skabe dragende aktiviteter for børnene, som både fascinerer og pirrer deres nysgerrighed.

Kultur, æstetik og fællesskab

Vi inddrager æstetiske og kulturelle udtryksformer som en naturlig del af hverdagen. Gennem sang, musik, fortælling, dans og billedkunst får børn mulighed for at udtrykke sig og blive mødt i deres kreativitet.

Mål for arbejdet med læreplanstemaerne

Læreplanstema:	Hvad skal børnene lære?	Hvad skal de voksne gøre?
Natur, udeliv og science	At udforske naturen med sanserne og forstå simple sammenhænge.	Gå på opdagelse sammen med børnene og stille spørgsmål, der åbner verden.
Alsidig personlig udvikling	At forstå sig selv, egne følelser og styrker.	Støtte barnets mod, selvstændighed og følelsesregulering igennem en anerkendende og tryk tilgang.
Social udvikling	At deltage og finde sin egen stemme i fællesskaber, samt øve egen samarbejdsevne.	Guide samspil, konfliktstøtte og understøtte social adfærd.
Kultur, æstetik og fællesskab	At udtrykke sig kreativt og deltage i fælles kulturelle oplevelser.	Tilbyde materialer, traditioner og inspirerende oplevelser.
Kommunikation og sprog	At udtrykke sig og forstå andre — verbalt og nonverbalt.	Benævne, gentage, udvide og støtte alle barnets udtryk.
Krop, sanser og bevægelse	At bruge kroppen, sanserne og udvikle motoriske færdigheder.	Skabe plads til bevægelse, variation og kropslige erfaringer.

Hverdagens opbygning	Hvad skal børnene lære?	Hvad skal de voksne gøre?
Modtagelse/morgenaktivitet	At lande i dagen, føle sig trygge og deltage i små fællesskaber.	Byde velkommen, skabe ro, støtte i at komme i gang.
Overgang til formiddagsmad	At skifte aktivitet og øve selvregulering i overgangen.	Guide trin for trin, bruge visuel understøttelse og skabe forudsigelighed.
Formiddagsmad	At deltage i måltidsfællesskab og øve selvhjulpenhed.	Benævne, støtte turtagning og skabe rolig stemning.
Overgang til formiddagsaktivitet	At skifte fokus og følge en fælles retning, med selvregulering i spil.	Forberede børnene, skabe struktur og støtte tempo.
Formiddagsaktivitet	At udforske, fordybe sig og deltage i læringsfællesskaber.	Tilrettelægge tydelige rammer, støtte deltagelse og følge børnenes initiativer.

Overgang til frokost	At afslutte aktivitet og gå videre i roligt tempo — selvregulering.	Give klare signaler, samle gruppen og skabe forudsigelige skridt.
Frokost	At spise i fællesskab og øve sociale og sproglige færdigheder.	Understøtte god måltidskultur og støtte kommunikation.
Overgang til legeplads	At omstille sig og klæde sig på i deres eget tempo.	Hjælpe én ad gangen, støtte overblik og bruge visuelle trin.
Legeplads	At lege, samarbejde og bruge kroppen.	Være nærværende, støtte leg, sikre trygge rammer.
Overgang til eftermiddagsmad	At afslutte leg og falde ned i tempo — selvregulering.	Varsle i god tid og guide til rolig samling.
Eftermiddagsmad	At deltage i et roligt måltid og øve turtagning.	Sætte rammer, støtte små samtaler og skabe ro.
Overgang til legeplads	At starte aktivitet og komme i gang med leg igen.	Gøre overgangen tydelig og støtte børn i at komme af sted.
Legeplads	At lege frit, aflæse andre og bruge kroppen efter behov.	Være nærværende, understøtte leg og holde overblik.
Afhentning/evt. overlevering	At sige farvel, afslutte dagen og binde sløjfe på dagens oplevelser.	Give korte overleveringer, skabe ro og hjælpe til en god afsked.

Evaluering

I medarbejdergruppen har vi nøglepersoner til hvert af de seks læreplanstemaer. De er ansvarlige for at understøtte kollegerne, planlægge temaorienterede aktiviteter og sikre sammenhæng i det pædagogiske arbejde.

Som en del af deres funktion gennemfører nøglepersonerne løbende evalueringer af igangsatte aktiviteter.

Evalueringen følger en fælles model i tre trin:

1. *Hvad er målet?*
2. *Hvordan går det nu?*
3. *Hvad er næste skridt?*

Modellen hjælper med at skabe tydelighed, retning og faglig udvikling i arbejdet med læreplanstemaerne.

